

เคาะไม้

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสำคัญอยู่แล้ว แต่หัวใจเราไม่สำคัญ ตัวเราเองไม่มีความสำคัญ

ถ้ามันมีความสำคัญนะ มันจะเข้าสู่วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คือมันมีความสำคัญในการมีสติมีปัญญาในการฝึกหัดปฏิบัติ ในการกระตุ้น กระตุ้น กระตุ้นหัวใจของตนนะ ให้มันตื่นขึ้นมา

ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา พยายามจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา แล้วหลับไหลไปกับความซาดานในใจของตน ทั้งๆ ที่จะมาสู้กับมัน ทั้งๆ ที่จะมาสู้กับมันนะ ทั้งๆ ที่มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนาแล้วมันก็เป็นแค่เงาแค่เปลือกนอก ไม่มีสัจจะไม่มีความจริงในหัวใจของตน

ถ้ามันมีสัจจะมีความจริงในหัวใจของตน มันวางหมดนะ บริหาร ความยึดมั่นถือมั่น แต่ดูแลรักษาดังชีวิต เพราะอะไร เพราะบาตรคืออาหาร ผาแก้วกับการบิณฑบาตเลี้ยงชีพด้วยปลีแห้ง ไปด้วยอำนาจวาสนาของตน ไปด้วยอำนาจวาสนาของตน วาสนาของตนมีเท่าใดก็เป็นอย่างนั้น เพราะชื่อสัตย์กับศีลของตัวเอง ชื่อสัตย์กับชีวิตนี้

ชีวิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันทุกข์ยากขนาดไหน ยังจะไปซ้ำเติมมันอีกใช้ไหม ไปซ้ำเติมมันด้วยความพอใจของตัวเอง ไปซ้ำเติมมันด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ทั้งๆ ที่ว่าบวชเป็นพระเป็นนักรบๆ รอบกับใคร รอบกับกิเลสในหัวใจของตน กับคนอื่นไม่เกี่ยว

กับคนอื่นนะ สังฆะ หมู่คณะ อยู่ด้วยกัน สิ่งที่เป็นบัดดี้ คุณลักษณะ หลวงปู่มั่นลี หลวงปู่ขาว กับหลวงปู่แหวน หลวงปู่ฝั้นกับหลวงปู่อ่อน เขามีบัดดี้เป็นคู่ๆ นะ เพราะเขารักกัน เขาสละชีวิต แทนกันได้ เขาทำ เขาทำเพื่อใคร

เขาทำเพื่อหัวใจของตนเองทั้งนั้นนะ

เพราะอะไร

เพราะบุญกุศลมันก็อยู่ที่หัวใจ บาปอกุศลมันก็เหยียบย่ำทำลายหัวใจ

แล้วเวลาเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา มาบวชเป็นพระๆ มันอยู่ที่อำนาจวาสนา บารมีของคน ถ้าอำนาจวาสนาบารมีของคนนะ เวลามันมีติดบอด มันไปคว้าเอาแต่บาปแต่กรรม มาใส่หัวใจของตัวเอง

แต่ถ้ามันมีสติมีปัญญา นะ อุดกั้น อุดทน ไม่ทำ ไม่สน ง่ายๆ ที่อยาก ใครจะไม่อยาก มีกิเลสทุกคนนะ ง่ายๆ ที่อยากแต่ไม่เอา กลัว พอแล้ว ทุกข์ยากพอแล้ว เอาแต่ความดีงามของตัวเอง

ถ้ามีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง ปลงอาบัติ สารภาพซะ สารภาพแล้วอย่าให้หน้าด้าน หน้าด้านหน้าทน สารภาพแต่ปาก แต่ใจมันด้าน

ใจให้มันอ่อนไหว ให้มันกระทบแล้วมีความรู้สึก เจ็บซ้ำ เจ็บปวด ใครทำ ใครจะทำอะไร เราไม่ได้ มีแต่กิเลสในใจเราเท่านั้นที่ทำลายหัวใจของตัวเอง

ใครทำได้ ตีฉันทินทานะ ถ้ามีสติมีปัญญา เข้ามาไม่ได้หรอก เขาจะปองร้ายๆ ปองร้ายถ้าไม่มีเวรมีกรรมต่อกัน ทำไม่สำเร็จ เป็นไปไม่ได้ ใครจะปองร้ายให้มันปองไป อยู่ในศีลในธรรมนะ

สี่เลน สุกตี ยนุติ สี่เลน โภคสมุปทา ศีลคัมภรอง ปฏิบัติธรรม ธรรมคัมภรอง มันแคล้วคลาด ไม่ถึงตัวหรอก กลับ ย้อนกลับไปหาเขาเอง ใ้ที่ว่าเก่งๆ ทั้งนั้นนะ ธรรมันย้อนกลับใจ ยิ่งป็นตีเทนนิสเข้ากำแพง มันกระเด็นเข้าใส่ตัวทั้งนั้นนะ กรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม

เรามีอำนาจวาสนานะ วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญพระพุทธศาสนา ให้หัวใจเราสำคัญขึ้นมา

เวลาเข้าศึกเขาคีเกราะ เวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์ หลวงตามหาบัวท่านเคาะไม้ เวลาท่านเคาะนะ ป๊อกๆ เราก็วิ่งเลยนะ ไม่วิ่ง เสรีจ

เคาะไม้ เคาะให้รู้สึกตัว เคาะให้เรามีความพร้อม เคาะไม้ ป๊อกๆ ประชุมๆ พระนี่มานั่งเป็นตับเลย เทศน์

เคาะไม้ ตีเกราะ เคาะไม้เพื่อเตือนเรา

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญาเนะ เราเคาะใจเรา เราเคาะสติ เคาะสมาธิ เคาะปัญญาให้มันตื่นขึ้นมา ให้มันตื่นขึ้นมากับหัวใจดวงนี้ ถ้าหัวใจดวงนี้มันตื่นขึ้นมาเนะ มันยิ้มยิ้มแจ่มใส

บุรุษอาชาไนย สัตว์อาชาไนยมันกินแต่ยอดหญ้า มันอยู่บนภูเขาสูง มันไม่แตะได้มอาหารโดยสัตว์ทั่วไป กินน้ำ กินจากตาน้ำเลยละ สัตว์อาชาไนย

นี่เหมือนกัน ถ้าหัวใจมันเป็นอาชาไนย ยิ้มยิ้มแจ่มใส อะไรมานะยิ้มๆ เลย ได้ทั้งนั้นนะ เพราะอะไร เพราะมันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย คำว่า “เครื่องอาศัย” อาหารมื้อหนึ่งก็วันหนึ่งเพื่อดำรงชีวิตต่อเนื่องไป มันก็แค่ชั่วคราวๆ เท่านั้นนะ มันมีอะไรจริงจัง อิมบ้าง อดบ้าง สุขบ้าง ทุกข์บ้าง เรื่องธรรมดา เห็นแล้วยิ้มๆ เลย ยิ้มๆ เลย ใครจะชี้ทุกข์ชี้ยาก

แต่ถ้าไปด้วยกันนะ เวลาจุดธูปไปด้วยกัน แล้วมันผิดใจกันนะ โธ่โฮ! เจ็บปวดนะ เพื่อนรักหักเหลี่ยมโหด เพื่อนรัก เอ็งไม่คิดถึงกูเลยบ้างหรือวะ เอ็งทำอะไรเอ็งไม่คิดถึงกูบ้างเลยหรือ เพราะอะไร

เพราะจุดธูปไปด้วยกันไง มันทุกข์มันยากมาด้วยกัน มีอะไรแบ่งปันกัน มีอะไรให้ โดยนิสัย เราจุดธูปมาได้อะไรมา หมูเอ๋ไป หมูเอ๋ไป

ขาดแคลนมาก เทียนนะ เทียนจุดไฟ อยู่อีสานไง วันพระเขาก็ถวายเทียนห่อเล็กๆ นับแบ่งกัน นับแบ่งกันนะ แล้วมีความสุข มันไว้วางใจได้ไง ผากชีวิตไว้ได้เลย ตายแทนกันได้เลย อะไรก็ได้ แลกได้ทั้งนั้น ถ้ามันเป็นธรรม

แต่ถ้าว่ามันเป็นกิเลสไง เฮ้ย! เ็งงไม่นึกถึงกูบ้างเลยหรือวะ ทั้งๆ ที่ไม่ต้องการ ไม่ต้องการ ต้องไปแบ่งปันกับใคร แต่มันคิดแล้วมันก็เสียใจ เฮ้ย! เ็งงไม่คิดถึงกูบ้างเลยหรือ เฮ้ย! มาด้วยกันนะมึง เฮ้ย! คิดถึงกูสักหน่อยก็ยังดีนะ

ถูกต้องมา เจอมาร้อยแปดพันเก้า สุดท้ายไปคนเดียวสบายที่สุด ไปคนเดียววะ แล้วมันบารมีธรรมนะ มีก็ได้ ไม่มีก็ได้ แล้วไม่มีดีกว่ามี ไม่มีนะดีที่สุดเลย ไม่มากวน แล้วสบายใจ มันดำรงชีวิตของเราได้

นี่พูดถึง เห็นไหม ถ้ามีศีลมีธรรม อะไรใครเข้ามาทำหัวใจเราไม่ได้หรอก

แต่ถ้าเป็นกิเลส ไม่ต้องให้ใครเข้ามาหรอก มันผูกขึ้นมาจากภายใน คิดเอง เออเอง สำเร็จเอง ถูกต้องชอบธรรมเองหมด คิดเอาเอง แล้วมันไม่เป็นธรรมหรอก มันเป็นธรรมมันต้องมีศีลมีธรรม

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไง นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา ธรรมและวินัยเป็นศาสดา เราทำเพื่อศาสดา แต่หัวใจเราเป็นธรรม ใ้โฮ! แปลกมหัศจรรย์

นี่ไง ทางโลกไง ทำให้เขาๆ ทำเพื่อผู้อื่นทั้งนั้น ตัวเองไม่ได้อะไรเลย

ทำให้เขาๆ เราได้ทั้งนั้นนะ

ทำให้เขา ทำให้เขา ทำให้เขา ทำให้เขา เสร็จแล้วเขาก็จากเราไปหมดเลย แล้วเราก็กวาวนสบาย

ทำให้เขา ทำให้เขา ทำให้เขา แล้วเขาได้สมปรารถนา เขาก็ไป เราก็อยู่สบายไง

นี่ไง ทำให้เขา ทำให้เขา ทำให้เขา แต่หัวใจเป็นธรรม

จะไปกวาดมาเป็นของตัวเองหมดนะ ทุกข์เจียนตาย เพราะอะไร เพราะมันไม่ใช่มาตั้งแต่ต้น คำว่า “จะไปกวาดเอามาไง” มันของใครล่ะ แล้วกวาดมาเป็นของเราใหม่ สมมุติบัญญัติ ดูเงินสิ เวลามันเสียมค่า เวลามันเสียมค่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ลดหายไปหมดเลย

ไ้เนื้อก็เหมือนกัน กวาดต้อนมาเป็นของเราๆ ไม่มีหรอก ไม่มีอะไรเป็นของเราเลย เพราะมันเป็นสมบัติสาธารณะ มันเป็นสมบัติของโลก มันไม่ใช่เป็นนามธรรมที่เป็นสมบัติของใจ

ใจที่เป็นนามธรรมมันดีและชั่ว ความดีและความชั่ว เจตนาที่ดีและชั่ว นั้นแหละสมบัติของใจ เพราะอะไร เพราะมันเจ็บใจไง เพราะมันฝงใจไง มึงไม่คิดถึงกูบ้างเลยหรือวะ ไอ้โฮ! ฝงใจ

เราคิดอย่างนั้นจริงๆ ไปกับเพื่อนเนี่ย เฮ้ย! เ็งงไม่คิดถึงกูบ้างเลยหรือวะ ไอ้โฮ! เอาหมดเลย แล้วกูไม่ได้กินอะไรเลย

แต่ก็ผ่านมาหมดแล้ว เจอมาหมด

แต่เวลาครูบาอาจารย์ที่ดีงามนะ ท่านลือกไว้ให้เลย เก็บซ่อนไว้ อย่างเช่นหลวงปู่มั่นเวลามีอะไรสิ่งใดมานะ ท่านเก็บไว้ก่อน “มหายังไม่มา ห้ามแบ่งนะ”

พอมหามา “มหา เลือกเอา”

พอไปถึงแล้วกลับมา หลวงปู่มั่นก็ถามพระ “มหาเอาอะไรบ้าง”

“ไม่เอาอะไรเลย”

นี่ไง เพราะทำเพื่อหมู่คณะ ทำเพื่อคนอื่น ทำเพื่อสังคมทั้งนั้นนะ แต่ดูบารมีท่านสิ บารมีมหาศาล เพราะไม่มีบารมี ผลงานที่ท่านทำไว้เป็นไปไม่ได้

สิ่งที่เป็นไปได้เพราะบารมีธรรมของท่าน ท่านได้สร้างของท่านมามากมายมหาศาลกับไอ้ปัจเจกเครื่องอาศัย ไอ้ของเล็กน้อยอย่างนี้ แต่ท่านก็ทำเพื่อหมู่คณะไง

จนหลวงปู่มั่นท่านเห็นนะ ฝักก็ขาด ทุกอย่าง เพราะสมัยนั้นสงครามโลก มีอะไรให้หมู่คณะก่อน จนท่านพูดเลย “มหา สบงนะมันจะเห็นห้าอยู่แล้วนะนะ ปะๆ อยู่นั่นนะ” แต่ให้คนอื่นทั้งนั้นนะ

นี่บารมีธรรม ถึงเวลาแล้วให้มหาเลือกก่อน ไม่เอา ให้คนอื่นก่อน

แล้วถ้าอยู่อย่างนี้มันนอนใจ มันอยู่ด้วยความสุขสบาย มันอยู่ด้วยว่า เป็นไปไม่ได้ที่ท่านจะวินิจฉัยผิด มันมีแต่คนไปๆไปๆแล้วท่านไม่เอาด้วยเท่านั้นนะ

ตีเกราะ เคาะไม้ เคาะให้หัวใจมันตื่นตัวขึ้นมา ถ้ามันตื่นตัวขึ้นมาแล้วนะ ชีวิตนี้มันมาจากไหน แค่ว่าเกิดในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอบปาดิกะ แล้วถูกจุดมาแล้วเกิด เกิดแล้วพ่อแม่เลี้ยงดูมา มีอำนาจวาสนาได้มาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระ ศากยบุตรพุทธชินโรส

เกิดจากพ่อจากแม่เป็นสมมุติ เกิดทางโลก มาเกิดทางธรรมๆ เกิดทางธรรมตั้งแต่อุปัชฌาย์ยกเข้าหมู่ อุปัชฌาย์ยกเข้าหมู่ อุปัชฌาย์ตั้งฉายาให้ มีชื่อมีเสียงในพระพุทธานุชาจารึกไว้ในใบสุทธินั้นนะ แล้วจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้ามันจะฝึกหัดขึ้นมาเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา ถ้ามันสุขสงบแล้วนะ ยิ้มๆ ยิ้มๆ นะ มีอะไรเอาไปก่อน เอาเลย ที่เหลือ कुछอยเอา ถ้าไม่เหลือก็ไม่เป็นไร มา เอาเลยๆ ไม่มีการแย่งชิง ไม่มี

แต่ถ้ามันเป็นเปรตเป็นผี มันมี พอมันมีแล้วนะ ถ้ามันไม่ลดความเป็นเปรตเป็นผีลง ยักษ์เปรต มันกินพุง กินพุงโตไป ปากเท่ารูเข็ม กระเพาะเท่าภูเขา มันกินไม่รู้จักอิมจักพอ เพราะมันขาดสติขาดปัญญา มันขาดสติขาดปัญญาว่าอะไรเป็นบุญและบาป อะไรเป็นสิ่งที่ดีงาม แล้วสิ่งที่ดีงามมันเป็นความปรารถนาของสิ่งใด

ต้นไม้ ใส่ปุ๋ยสมบรูณ์พอดีมันสมบรูณ์แบบของมัน มากเกินไปมันก็เค็มตาย น้อยเกินไปมันก็ไม่เติบโต หัวใจมันมีวันพอไหม ที่ทำๆ ไปมันพอไหม มันมีสติปัญญาของมันบ้างหรือไม่

ถ้ามันมีสติปัญญาขึ้นมาจะ หยุด พอแล้ว หยุดแล้ว ฉันทหยุดแล้ว ฉันทไม่ไปตามกิเลสแล้ว ฉันทพอ พอ พอ แล้วฝึกหัดปฏิบัติให้เป็นสัมมาสมาธิขึ้นมา ถ้ามันเป็นสัมมาสมาธิขึ้นมา มันไม่ปัจจัยตั้ง ไม่สันทิฏฐิโกไม่ได้

ในพระพุทธานุชา องศ์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ ปัจจัยตั้งสันทิฏฐิโก รู้ขึ้นมาเฉพาะใจดวงนั้น หลวงปู่มั่นถึงสอนใจ “จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร”

ไม่เคยถามเลย วัดมิ่งใหญ่อย่างไร วัดมิ่งมีพระน้อยแค่ไหน มิ่งมีรถ ๕๐๐ คัน ๕,๐๐๐ คัน ไม่เคยถาม

จิตเป็นอย่างไร อย่างอื่นไม่เกี่ยว

“จิตเป็นอย่างไร”

จิตคือสัมมาสมาธิ

ที่หลวงปู่มั่นถามนั่นนะ “จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร” ตอบมา มันมีความสงบสุขแค่ไหน มีสติปัญญาดูแลใจได้มากน้อยแค่ไหน ถ้ามันดูแลจิตใจได้ มันมีกำลังนะ มึงจะนอนตายอยู่ที่นี่หรือ ทำไมไม่ยกขึ้นสู่วิปัสสนา

ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนา ก็ฝึกหัด ฝึกหัดภาวนามยปัญญาไป ปัญญาในพระพุทธศาสนาไง ถ้าจิตเป็นอย่างไร นั่นมันจุดเริ่มต้นไง

ไฉนไปไหนมาสามวาสองศอก มีอะไรที่จะก้าวมาเป็นสมบัติของตน แข่งดี ชิงดี ชิงชั่ว ความชั่วมันจะชอบ ไปก้าวเอามาเป็นสมบัติของตน มีสมบัติ มียศถาบรรดาศักดิ์ มีหน้ามีตา มีลูกศิษย์ลูกหา

ไฉนบ้า

จิตมึงสงบไหม จิตมึงสงบมีความสงบพร้อมเย็น ครูบาอาจารย์ท่านมีความสุขมาก ท่านพอใจมาก ศากยบุตรพุทธชินโรส ต้องมีศักดิ์ศรีของความเป็นสมณะ ชื่อตรงต่อศีลต่อธรรม แค่นี้ศีลธรรมนะ

เราอยู่ครูบาอาจารย์ไป “ปาฏิโมกข์มันมีตัวหนังสือ มึงยังท่องไม่ได้ มึงจะภาวนาทำอะไร”

เท่านั้นแหละ เราสวดเดือนเดียวจบ

แม้แต่ปาฏิโมกข์มันมีตัวหนังสือให้มึงดูอยู่นี้ มึงยังทำไม่ได้ แล้วมึงจะดูแลนามธรรม จิตที่ไม่มีตัวไม่มีตนนะ มันไม่มีตัวอักษร มันไม่มีที่หมาย มันถึงต้องกำหนดพุทโธ มันถึงต้องกำหนดอานาปานสติ มันก็เหมือนตัวอักษรที่เราท่องปาฏิโมกข์กันอยู่นี้

ท่องปาฏิโมกข์มันเป็นเรื่องบาทฐาน เป็นเรื่องปกติของพระกรรมฐาน เพราะอะไร เพราะจะเป็นผู้มีคุณธรรมในใจ

ถ้ามันรู้กฎหมาย ปาฏิโมกข์มันท่องมา คือ ๒๒๗ แล้วมันจะทำท่าอะไรพ้นจากนี้ไป เพราะมันก็รู้ๆ อยู่

ถ้าชื่อสัตย์สุจริต พ้นจากการต้องขอนิสัย พ้นจากนวกะ ถ้าท่องปาฏิโมกข์ได้ แล้วมันต้องท่องปาฏิโมกข์เพราะว่าเป็นพระมันต้องรู้กฎหมาย ต้องรู้ธรรมวินัย

แล้วเวลามันมีตัวอักษร เอ็งยังท่องกันไม่ได้ ยังทำกันไม่ได้ แล้วใจที่มันไม่มีที่หมาย ไม่มีสิ่งใดเลย เอ็งจะรู้จักมันได้อย่างไร

แล้วเราก็ก็กกัก ต้องกำหนดพุทโธๆ ใ้ที่ใ้พวกตัดจริตว่า พุทโธก็ไม่ได้ โนนก็ไม่ได้

มันเก่งกว่าพระพุทธเจ้าได้อย่างไรวะ ถ้าว่ามันเก่งจริง มันก็ไปตั้งศาสนาใหม่ของมัน

นี่มันก็มาบวชในพระพุทธศาสนา พุทธะ ธัมมะ สังฆะ สิ่งที่เป็นรัตนตรัย แล้วยังกรรมฐาน ๔๐ ห้อง การทำความสงบของใจเข้ามา

มันก็เหมือนเด็กๆ เด็กๆ เราสอนแนวทางให้มันเป็นคนดี

ใ้โนนก็ไม่ต้อง ใ้เนื้อก็ไม่ต้อง ใ้มันหยาบฉวยของใครได้ตามความพอใจอย่างนั้นดีใช่ใหม่มันเป็นไปได้อย่างไร

แต่ถ้ามันเป็นคุณงามความดีของเรา เราฝึกหัดของเรา เราปฏิบัติของเรา

ครูบาอาจารย์ที่ดีเคาะไม้ เคาะกะโหลกศีรษะ เคาะหัวใจของเรา

หลวงปู่มั่นใจ “จิตเป็นอย่างไร”

จิตดีหรือไม่ดี จิตเที่ยงตรงหรือจิตโลเล จิตของตนอย่างไร รักษาจิตของตน มันจะเริ่มต้นจากจิตตภาวนา พระกรรมฐานเริ่มต้นจากจิตตภาวนา ไม่ใช่เอาอารมณ์มาได้แย้งกัน ไม่ใช่เอาปรัชญา เอาตรรกะ แล้วตรรกะปฏิบัติก็ต่างหาก ตรรกะดีๆ มันยังค่อยยังชั่วหน่อย

ตรรกะปฏิบัติ “ไม่ต้องทำอะไรเลย ว่างๆ ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม”

ซึ่ลอยน้ำไง เรือไม่มีหางเสือ เรือออกจากท่าไปล่มปากอ่าว ล่มปากอ่าวก็ล่มจากกรรมไง ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน ได้แต่ตีฝีปาก แล้วสังคมนันจับต้องไม่ได้ พระปาฏิโมกข์มันมีตัวอักษร มึงยังท่องไม่ได้

ไฉนเหมือนกัน ศิล สมาธิ ปัญญา มีครูบาอาจารย์ที่ถูกต้องชอบธรรม นี่เป็นหลัก เป็นที่ยืนยัน มันก็ตีโหวตไปแต่ความพอใจของมัน แล้วเหยื่อมันเยอะไง โลกมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา เวลาฟังธรรมๆ ฟังธรรมไม่เป็นอีก ต้องตั้งสติ ต้องฝึกหัดสมาธิ โอ้ย! ยุ่งฉิบหายเลย ฎไปเป็นซึ่ลอยน้ำดีกว่า ไม่ต้องทำอะไรเลย ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม มีความสุข มีความสงบ

เดี๋ยวก็ร้องไห้ เดี่ยวก็ร้องไห้ เพราะถึงที่สุดมึงจะรู้เอง แล้วทุกคนรู้อยู่แก่ใจ แต่เรือไม่มีหางเสือไง ไม่รู้จะหันหน้าไปหาใครไง มันแว้งคว้างแล้วก็ค่อยตามเขาไปหมดนะ

กรรมของสัตว์

พวกบิรวารณะ ไม่มีสติไม่มีปัญญา เป็นบิรวารเขาตลอดไป

แต่ถ้าพระพุทธศาสนา บัจจัตตัง สันทิฏฐิโก อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนต้องฉลาดขึ้น ตนต้องมีสติปัญญา ตนต้องฝึกหัดเป็น ตนต้องทำสมาธิได้

จิตเป็นอย่างไร

ถ้าจิตเป็นอย่างไร ก็รู้ว่าจิตคนอื่นไม่ได้เหมือนกัน ถ้าจิตเราไม่เป็นอย่างไร เราจะรู้อะไรไม่ได้เลย แต่ถ้าจิตเราสงบสุขกับจิตคนที่ไม่สงบสุข มันแตกต่างกันแล้ว

เว้นไว้แต่โหวตที่เขามีโหวตแล้วเราตอบเขาไม่ได้ เรากังๆ ใจ เพราะอะไร เพราะสมาธิเป็นสมาธิ สมาธิไม่ใช่ปัญญา

แต่ถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมาซะ อ้าว! มันเป็นบัจจัตตัง เป็นสันทิฏฐิโก เป็นสันทิฏฐิโก จิตมันสงบสุข จิตมันผ่อนคลาย จิตมันมีกำลัง

หลวงปู่มั่นถามว่า “จิตเป็นอย่างไร”

จิตของผมมั่นคงครับ จิตของผมเชื่อสัตย์ครับ จิตของผมลงในพระพุทธศาสนาครับ ไม่ถื้อมงคลตื่นข่าวครับ ไม่เชื่อใครจะชักจูงไปไหนเลยครับ

เออ! ถ้าเป็นอย่างนั้น ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ไม่ต้องให้ใครมาชักนำ ชักจูง

การชักจูง ธรรมะ เวลาธรรมเกิดนะชักจูง เวลาปฏิบัติไปๆ มันมหัศจรรย์ใจ ใ้โฮ! ไปรู้ไปเห็นอะไรมหัศจรรย์ นี่ธรรมะให้เห็น ไม่ใช่มรรค

แต่ถ้าเป็นมรรคนะ จิตสงบแล้ว จิตผมมั่นคงครับ จิตผมมีกำลังครับ

น้อมไปสิ น้อมไปที่กาย พอจิตสงบแล้วน้อมไปที่กาย พอ น้อมไปที่กาย ถ้าคนมีวาสนาจิตสงบแล้วนะ มันจะเห็นภาพขึ้นมาเลย แล้วถ้าสมาธิมันไม่ตื่นะ ภาพมันจะเคลื่อนไหว ถ้าสมาธิที่มันดี ภาพมันจะนิ่ง แล้วถ้ามันนิ่งแล้วมันขยาย อุดคหนิมิต วิภาคะ

อุดคหนิมิต นิมิตที่เห็น วิภาคะคือขยาย ขยายนั่นคือไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์คือการแปรสภาพ การแปรสภาพโดยจิต ไม่มีกาลไม่มีเวลา วั้ๆๆ เร็วจนเร็วมากเลย แล้วพอมันเห็นนะ อึ้งๆๆ เลย ตัวเองเห็นนะ อะไรวะ อะไรวะ

คนไม่เป็นไง คนไม่เคยเห็นเสีย ไปเห็นเสียที่แรกไม่รู้จักว่าเสียนะนะ เลยคิดว่าหมา มันจะเข้าไปหาเสียนะ

นี่เหมือนกัน เวลามันเห็น เห็นอย่างไร วาสนามากน้อยแค่ไหน แล้วรายงานผลมา ครูบาอาจารย์ที่ผ่านมามาท่านจะคอยดูแลรักษา อุดคหนิมิต นิมิตที่ยังเคลื่อนไหว ถ้าเป็นวิภาคะมันพัฒนาของมันขึ้น ความรู้แตกต่างกัน ความเห็นแตกต่างกัน แล้วคุณภาพก็แตกต่างกัน เห็นใหม่

เคาะไม้ เคาะหัวใจของตัวเอง เคาะขึ้นมาให้มันตื่นตัว

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สาธุ มันสำคัญตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ รัตนะ ๒ เทศน์ธัมมจักขุ ขึ้นมา มีพระอัญญาโกณฑัญญะ รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์สมบูรณแบบ มันสำคัญมาตั้งแต่นั้น

แล้วนี่สองพันกว่าปี ลุ่มๆ ดอนๆ นี่ไง ทวารวดีก็จบไปแล้ว ศรีวิชัยก็จบไปแล้ว แต่ละยุคแต่ละคราวในพระพุทธศาสนาที่เจริญรุ่งเรืองขึ้นมาก็สูญสิ้นไปหมดแล้ว นี่ไง กึ่งกลางพระพุทธศาสนาใน สยามประเทศไง เป็นประเทศของพระพุทธศาสนาใน

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีอำนาจได้บวชเป็นพระ เป็นลูกพระพุทธเจ้านะเว้ย ศากยบุตรพุทธชินนโรสเป็นลูกของพระพุทธเจ้านะเว้ย แต่หัวใจถูกทุกข์ฉิบหายเลย พยายามทำหัวใจให้เป็นพุทธะ

ถ้าเราเป็นพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พุทธะท่ามกลางหัวใจของเรา ตื่นตัวขึ้นมาจะ เห็นใหม่ มีความสุขมาก

หลวงปู่มั่นถาม จิตเป็นอย่างไร

จิตเป็นพุทธะที่ตื่นแล้ว ตื่นแล้วก็ฝึกหัดยกขึ้นสู่วิปัสสนา เห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง การฝึกหัดปฏิบัติในแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ในพระพุทธศาสนา จิตตภาวนา

แต่ในสังคมปัจจุบันนี้ไง อารมณ์ภาวนา ถือมมงคลตื่นข่าว กระจายตื่นตูม สร้างภาพขึ้นมาแล้วก็เฮกันไปหมด สุดท้ายแล้วบ๊อแบ่ ต๊ะตึงโหน่ง ช้างในต๊ะตึงโหน่ง ว่างเปล่า แล้วถูกไปไหน หลอกกูมานี้ หลอกกูมาว่าพระพุทธศาสนาจะสิ้นทุกข์ กูก็มาด้วย สุดท้ายแล้วช้างในต๊ะตึงโหน่ง ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันเลย แล้วหลอกกูมา แล้วทิ้งกูไว้เนี่ย เคว้งคว้างเลย

อดตา หิ อดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าตมมีอำนาจวาสนา ใครจะดีใครจะชั่วมันเรื่องของเขา เราพยายามทำคุณงามความดีของเราแล้วแสวงหาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ท่านพร้อมเสมอ ผู้ที่มีศีลจะมีความจริง

ไม่ใช่ผู้ที่ว่าถือนมิดไว้ข้างหลัง ๑๐ เล่ม ๒๐ เล่ม ไว้คอยทิ่มคอยแทงคนโน้นคนนี้ ไม่เอา

เอามือขาวสะอาด เอาหัวใจที่ผ่องแผ้ว เอาหัวใจที่ตีงาม แล้วฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมา มันอยู่ที่วาสนาของเราใน ต้นทุนเราทำมาอย่างนี้

อย่างเช่น กูนี้ไม่เคยเสียใจอะไรเลย กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ก็กูทำมาทั้งนั้น ใ้ที่เขาคำกันทั่วประเทศไทย ใ้เขาคำกันรอบโลก มันเรื่องของเข

กูทำมา กูทำมาเพื่อพระพุทธศาสนา กูทำมาเพื่อชีวิตของครูบาอาจารย์ที่ท่านจะทำงาน แล้วคนไปเหยียบย่ำ พวกแมงดา ใ้พวกเพี้ย ใ้พวกกระพีเหลือง มันไปเกาะชายจีวรของครูบา อาจารย์กู กูก็คุ้มครอง กูก็ดูแล คุ้มครอง

กูเป็นขี้ปะติ๋ว ไปคุ้มครองอะไร

ก็ช่วยส่งเสริมไง ช่วยทำจนกระทบกระทั่งอนหัวใจของคนที่เขาว่ากูทั่วประเทศไทยนี่ไง แต่กูก็ภูมิใจ เกิดมาแล้วไม่เสียชาติเกิด เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศรัทธาในพระพุทธศาสนา ออกบวชเป็นนักรบ แล้วหาครูบาอาจารย์ที่ของจริง ของไม่จริง กูไม่เอา

กูไปอยู่กับของจริงเพราะอะไร เพราะถ้าของจริงท่านเอาไม้หน้าสามฟาดหัวแล้วฟาดหัวอีก มึงผิดๆๆ ก็ผิดจริงๆ นะ

แต่ตอนนั้นไม่รู้ว่ามีผิด คิดว่าถูกแล้วเถียง สุดท้ายพอมันผิด ผิดเพราะอะไร ผิดเพราะมันไม่ใช่ มันเป็นอนิจจัง มันยังแปรปรวนของมันอยู่ แล้วมันจะถูกต้องอย่างไร แต่ก็กูไม่รู้ กูทำได้แค่นี้ ใจ ก็โดนไม้หน้าสาม โดนไม้หน้าสาม ก็เลยเป็นกูขึ้นมาไง ภูมิใจ

ไม่เคยเสียใจนะ สิ่งที่ได้ทำๆ ไม่เคยเสียใจเลย เพราะกุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา เราทำของเราด้วยความเห็นผิด ด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ครูบาอาจารย์ไม้หน้าสาม ไม้หน้าสามเพื่อตบให้เข้าหนทาง ขอบคุณ เคารพบูชา ขอบคุณมากๆ ถึงได้บอกใจ เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วได้พบครูบาอาจารย์ เรามีครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม ที่โดนไม้หน้าสามฟาดแล้วฟาดอีก

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอก “หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรามา หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรามา”

แต่เราก็ไม่อยากจะพูดว่า ครูบาอาจารย์ดูแลเรามา ท่านห่วงใย ด้วยสายใย ท่านมาดูแลตลอด เราารู้ เพราะใจมันถึงใจ

ใจของคนที่ดีคิดแต่สิ่งที่ดีๆ คลื่นที่ดีๆ มันเข้ากัน ใจของคนที่ไม่เลวทราม คลื่นมันคนละคลื่น คลื่นมันกวน คลื่นมันกวนกัน

แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ คลื่นมันตรงกัน ใจถึงใจ ใจสู่ใจ ท่านห่วงท่านใย เราไม่รู้ พ่อแม่คนใดไม่รักลูกของตัวเอง พ่อแม่คนใดไม่รู้ได้อย่างไรว่าลูกของตัวเองนิสัยอย่างไร ลูกของเราแต่ละคนนิสัยเกเร นิสัยดีงาม พ่อแม่รู้ทั้งนั้น

ฉะนั้น เวลาที่ท่านห่วงใย เราไม่รู้และเราเข้าใจ แต่เราก็ทำ ทำโดยสุดความสามารถของคนหนึ่งที่จะทำได้ คนคนหนึ่งมีความสามารถแบบนี้ เหมือนทางโลก ใครเป็นผู้ที่มีเศรษฐกิจดี เขาก็มีกำลังมาก เขาก็ทำประโยชน์ได้มาก คนที่มีกำลังน้อย เศรษฐกิจเขาน้อย เขาก็ทำได้น้อย

ไฉนก็เหมือนกัน เรามีสติปัญญาเล็กน้อยแค่ไหน เราก็ทำของเราว่า “เราซื่อสัตย์สุจริตกับอาจารย์ของตน” ทำเต็มที่เลย จนเขาหมายหัว เขาหมายหัวกันเยอะมาก แต่จบแล้ว เพราะชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด

รุ่นของเรา ๗๐-๘๐ มันใกล้ฝั่งกันเหมือนทั้งนั้นแหละ ๗๐-๘๐-๙๐ แล้วมันก็จะตายแล้ว ถ้ามันใกล้จะตายแล้ว ใครจะทำอะไรมันก็เรื่องของเขาแล้ว ตอนนี้อยู่ฝั่งทั้งนั้น

นี่พูดถึงว่า เคาะไม้

หลวงตาท่านเคาะประจำ ปีกๆๆ เคาะปีกๆๆ วึ่งเลย

เคาะไม้ เคาะให้เรามีสติ เคาะให้เรามีปัญญา เคาะให้เราสู้กับกิเลสในใจของตัวเอง อย่าไปวุ่นวายกับคนอื่น คนอื่นเป็นสังขะ เป็นหมู เป็นคนะ เป็นที่อยู่ร่วมกัน แต่หน้าที่ของแต่ละบุคคลใจของตัวเอง ใจของตัวเอง เอาใจของตัวเองไว้ในอำนาจของตัวเอง

จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นสัมมาสมาธิ จิตตั้งมั่น จิตมีกำลัง แล้วจิตตภาวนา จิตนั้นยกขึ้นสู่วิปัสสนา ฝึกหัดตนให้ตนเป็นคนดี ให้สมการได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ขอให้ใจเราสำคัญด้วย เอวัง